

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitæte, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Venditio hæreditatis, num. 16.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

eraretur integrum aureum; quare hæc electio reducitur ad priorem illam distributionem pecuniæ integrè dandam electis, dictam n. 7. Atq; advertetur eodem peccato contra iustitiam peccatum eundem nobilem virum, si ab initio acciperet aliquod pretium pro ejusmodi electione: nam tunc re vera tota merces illi ministro justè à Prorege attributa, nequaquam daretur; partem enim ejus sibi vir ille nobilis jam anticipare seponeret.

Venditio sententiæ probabilis.

73. Occurrit hic non absimilis difficultas in judice. Supponamus, probabilem esse eam opinionem, de qua latè dixi superius, n. licere Iudici, ex duabus opinionibus æquè probabilibus vnâ eligere, & juxta illam proferre sententiâ. Jam inquiri, licetne, & justè accipiet Iudex pecuniam, ut potius illam eligat, quæ mihi favet, quàm illam, quæ meo adversario?

n. l. 1. c. 3. quam præter ibi cit. sequitur Dicast. l. 2. de just. tr. 2. d. 5. dub. 7. r. n. 280

Respondeo, cum illam sententiam improbabilem ego judicaverim, & pluribus reprobauerim ibidem, consequenter assero, locum hic non habere quæstionem hanc, eam tamè legat, qui velit, apud Lessium, & Valentia p. alios.

o Less. l. 1. c. 14. d. 9. n. 64. Val. 2. 2. q. 63. ar. 4. Salon. 2. 2. q. 62. art. 4. cont. 2. ac probabile judicat Fag. l. 8. in 8. p. Decal. præc. c. 26. n. 34. licet probabilius putet oppositum.

Venditio omnium bonorum.

14. Potest quispiam vendere q om-

nia bona sua, tam præsentia, quam futura: qui tamen dicit, se vendere omnia bona sua (nisi aliud ex verbo colligatur) censetur r vendere solum præsentia, & non futura, quia venditio est odiosa, adeoque restringenda: idem dic de donatione omnium rr, si quando est valida.

q Barr. in l. stipulatio ff. de verb. signif. n. 6. & commun. r Mol. t. 2. d. 340. rr Mol. ib. & dub. 280.

15. Dices, donatio omnium bonorum præsentium & futurorum, non est s valida (nisi fortè titulo oneroso, ut si donatio fiat filia, ut matrimonium contrahat, quo etiam reducitur renuntiatio volentis profiteri vitam religiosam) ergo nec venditio; respondeo, esse disparem rationem; per donationem enim adeo vniuersalem homo fit intestabilis, à quo leges ciuiles t abhorrent; at per venditionem non item, quia potest testari de pretio.

s Covarr. in Rub. de testam. alijq. passim. t l. Less. l. 2. c. 18. dub. 13. num. 93.

Venditio hereditatis.

16. Præterea potest hæres vendere totam hereditatem, vel eius partem, monito tamen illo, cui in hereditate succedit: at eo viuente, venditio est nulla cum sit contra bonos mores; & timetur enim, ne omnes illius mortem intentent. Addunt u leges, si ad hunc eumentem postea deferretur hereditas, eam ab ipso esse tollendam, & applicandam fisco. Excipe primò x, quando consentit Dominus hereditatis;

ditatis; nam consentienti non fit iniuria. Excipe secundo γ , quando quis vendit hereditatem veluti in genere, quam v. g. habiturus est, non indicando siue expresse, siue tacite personam, cui est succedendum: siquidem ex hac venditione non potest timeri mortis machinatio,

ut l. 1. ff. de hered. u l. 2. fin. ff. de ijs quib. indignis. x Mol. d. 340. citat. z colligitur ex eodem ibidem, & sic intelligitur lex 3. §. cum specialiter, & §. illi, & lex si societatem universalem, ff. de Socio.

Venditio Debitorum.

17. Possunt a insuper vendi debita, & actiones (quo pretio dicam) infra b, quæ quis habet contra alium & tunc emptor non solum habebit actionem in rem debitam, verum etiam in pignus, & in fideiussorē.

a l. emptor. ff. de her. b infr. §. 8. à n. 1

Venditio rei litigiosa.

18. Præterea vendi c non potest ut nec donari, res actu litigiosa, id est, super qua cum adversario lis tibi quomodocunque, etiam per primam citationem, pendet. Ratio est, quia sic posses vendere, vel donare potentior, quam sit adversarius, in eius præiudicium; adfunt tamen casus, in quibus potest, ut si donaretur in dotem &c. quos vide apud Fagundez d, qui insuper notat duo: primò, teneri ejusmodi emptorem, vel donarium reddere rem litigiosam domino, etiam in conscientia, & ante sententiam, quia

venditio vel donatio est nulla. Secundo, non esse nullam, sed validam, si fiat, vel ex causa justa, vel autoritate iudicis.

c l. rag. de contract. l. 5. c. 24. ibiq. citat. d Fagund. ib.

19. Dixi (actu litigiosa) nam ea, contra quam timetur, etiam de proximo, lis, vendi potest, licet minoris, ut dicetur inferius; alias res, quæ vendi non possunt, vide apud Delugoe, legesque ab ipso citatas.

e Delugo t. 2. de iust. d. 10. à num. 17.

Venditio eius, quod nondum est.

20. Quamvis, quod non existit, vendi non possit, quia nihil vendetur, tamen, si est in spe, potest, minori, vel maiori pretio, juxta maiorem minoremve probabilitatem futura existentiae. Sic venduntur partus pecorum, ancillarumque, fructus arborum, jactus piscationis, vel venationis &c. & tunc profecto tenetur, qui vendit, diligentiam apponere moralem, ut ea existant, qualem in rebus adhiberet proprijs; secus, obligaretur ad restitutionem, quanti intererat emptori diligentia.

21. Vnum hic distingue. Nam quando venduntur fructus & partus, si nihil nascatur, emptor non tenetur solvere conventum pretium: at vero quando venditur jactus piscationis, vel venationis, tametsi nihil capiatur, tenetur emptor illud solvere. Ratio discriminis, præter jura f, est, quia in priore venditione (nisi aliud forte expresse conventum fuerit, quod raro solet)